

TEKST WILLEM DE HAAN | FOTO'S GEERT JOB SEVINK

KWETSBAAR EN ALLEEN

Somaliër Mohammed Achmed Mohammed werd begeleid door het inmiddels failliete bedrijf Met en Voor BV maar belandde dakloos een aantal maanden op straat. Wat ging er mis bij de opvang van deze kwetsbare jongen?

MOHAMMED ZWERFT EEN AANTAL MAANDEN MET MATTI DOOR GRONINGEN

Mohammed Achmed Mohammed krijgt langzaam zijn leven weer op de rails. Nu wil hij graag zijn hond Matti terug.

Nietsvermoedend laat Mohammed Achmed Mohammed (26) op vrijdag 27 januari vorig jaar zijn hond Matti uit aan de Oosterherrikkade in Groningen. Ze zijn dol op elkaar. Als Mohammed die ochtend terugkeert bij zijn woning zit er een ander slot op de deur: hij kan niet meer naar binnen. Hij woont al geruime tijd in een complex met meerdere woningen die eigendom zijn van verhuurder Joshua Camara. Mohammed is niet de huurder, dat is Met en Voor BV, een in 2012 opgericht bedrijf dat woningen huurt voor dertien jongeren in de stad, en dat de jongeren ook begeleidt. Mohammed wil naar binnen en slaat een ruitje in. Daar komen klusjesmannen van Camara op af die hem zeggen dat hij niet naar binnen mag. Er ontstaat gedoe.

Op het bureau onderzoekt de politie wat er aan de hand is. Volgens de verhuurder is er al maanden

den geen huur meer betaald door Met en Voor en heeft het bedrijf de huur opgezegd. Daarover moet Mohammed maar contact opnemen met Jaap Blok van Met en Voor, de man die hem begeleidt. De afgevoerde spullen zouden niet van Mohammed zijn, maar van het bedrijf Met en Voor die de woning gemeubileerd verhuurd. Dat ook zijn kleren en zijn tv inmiddels zijn afgevoerd, weet Mohammed dan nog niet.

De politie neemt contact op met de gemeente en die concludeert dat de uitkering van Mohammed moet worden stopgezet omdat hij geen vast adres meer heeft. Zo staan Mohammed en zijn hond na een paar uur op straat: zonder woonruimte en zonder geld. Van opvang en begeleiding is geen sprake. Na de ontruiming klopt Mohammed vergeefs aan bij diverse hulpverleningsinstanties in Groningen, op zoek naar vervangende woonruimte. De hond blijkt een complicatie. Snel huisvesting vinden voor een kwetsbare jongere die opeens op straat staat is al lastig, laat staan als diegene een hond heeft. Mohammed zwerft een aantal maanden met Matti door Groningen, slaapt soms bij een vriend, soms op straat. Voor de hond zorgen wordt

steeds lastiger, ook omdat veel Somalische kennissen het maar vreemd vinden dat hij een hond heeft; een hond geldt voor moslims als onrein. Mohammed is moslim, maar volgens hem staat nergens in de Koran dat je geen hond zou mogen hebben. Tenslotte gaat de hond naar kennissen in Noord-Groningen en vertrekt Mohammed naar bekenden in Noord-Brabant. Omdat hij zijn hond mist komt hij al na korte tijd terug. In de trein ontstaat een conflict met een conducteur omdat hij zijn kaartje kwijt is, dat leidt zelfs tot een rechtszaak en een taakstraf: hij zou de conducteur hebben mishandeld. Een paar weken daarna groeit de zorg voor zijn hond hem boven het hoofd: hij gaat naar het politiebureau, bindt daar de hond aan een poot van een tafel en loopt de deur uit. Mohammed is ten einde raad. De politie brengt de hond naar het dierenasiel.

Zeven jaar geleden, in 2011, komt Mohammed als alleenstaande minderjarige asielzoeker van Mogadishu, de hoofdstad van Somalië, naar Nederland. Hij is dan 17 jaar. Hij krijgt een verblijfsvergunning en een woning in Rotterdam. De buurt is onveilig en onaangenaam,

Mohammed zoekt een rustiger plek en verhuist naar Groningen. Daar ontmoet directeur Jaap Blok van het bedrijf Met en Voor zich over hem. Blok richt zich op het ondersteunen en begeleiden bij het zelfstandig wonen van jongeren die het moeilijk hebben bij het zelfstandig wonen. Het bedrijf, met naast Blok twee medewerkers, huurt woonruimte voor de jongeren en heeft, zegt Blok, een uitstekende relatie met andere bij jongeren betrokken hulpverleners in de stad. Blok, naar eigen zeggen jurist, is een man met – ook naar eigen zeggen – een groot hart en compassie voor de medemens.

Mohammed is niet de enige klant van Met en Voor. Jaap Blok heeft meerdere cliënten voor wie hij woonruimte huurt in de stad. Volgens hem betaalde de gemeente aan Met en Voor de huur van die woonruimte, die verminderd werd op de uitkering van de cliënten. Voor de begeleiding vraagt Blok namens zijn cliënten PGB's aan bij het zorgkantoor, waarmee hij zijn bedrijf financiert.

Begin 2015 gaat de zorg over van het Rijk naar de gemeentes. Blok raakt verstrikt in de bureaucratie. De indicaties die hij van de gemeente nodig heeft komen niet, de

financiering van zijn bedrijf loopt in het honderd.

'Het ontstaan van de financiële problemen is gelegen in de enorme passie voor de inhoud van het vak, de betrokkenheid bij de doelgroep en het te weinig aandacht besteden aan de administratieve organisatie', schrijft Blok in januari 2017, wanneer de cliënten in overleg met de gemeente Groningen worden overgenomen door stichting Werkpro. 'Daar waar ik cliënten schade heb berokkend en voor een onzekere situatie heb geplaatst spijt mij dat'.

Daar zijn cliënt Mohammed op 27 januari zijn woonruimte kwijt raakt en zijn huisraad (illegaal) zag afgevoerd is volgens Blok te wijten aan het optreden van huisbaas Joshua Camara. Die had Mohammed van de ene op de andere dag uit het huis gezet. Bang dat na een faillissement geen huur meer betaald zou worden. De huur was echter tot dat moment altijd keurig overgemaakt, bezweert Blok.

ANDER VERHAAL

Joshua Camara heeft een heel ander verhaal. Camara ontkent niet dat hij een ander slot op de deur zette en de woning leeghaalde. Maar dat gebeurde, zegt Camara, nadat Met en Voor de woning had opgezegd. 'De woning werd door Met en Voor van ons gehuurd, en is door hen aan ons opgeleverd in verband met betalingsachterstanden en het faillissement dat eraan zat te komen', mailt Camara. Hij ging ervan uit dat de huurder reeds was vertrokken. De spullen die met de aanhanger werden afgevoerd betroffen kapotte inventaris uit de woning die verhuurklaar moest worden gemaakt. Waar de persoonlijke spullen bij de ontruiming zijn gegeven weten noch Blok noch Camara te vertellen.

Contact met Blok over de vraag hoe het nu precies zit, helpt niks. Hij zwijgt in alle talen. Eenmaal spreken we hem in levende lijve, waarbij hij belooft het hele verhaal te vertellen. Maar daarvan komt niets terecht. Blok reageert niet meer op telefoon, mail of sms.

FAILLIET

Wanneer de rechtbank in januari 2017 het faillissement van Met en Voor uitspreekt gaan de meeste cliënten over naar de Stichting Werkpro, die ook de meeste huurcontracten overneemt en de twee personeelsleden van Met en Voor. In goed overleg gaat Jaap Blok zelf niet over naar Werkpro.

Wat betreft de huurbetalingen zegt manager Ingrid Bousema van Werkpro: 'In een aantal gevallen was door toedoen van Met en Voor sprake van forse huurchacterstanden. Ik heb echt mijn best gedaan om die huurovereenkomsten te continueren en dat is ook gelukt.' Maar kennelijk niet in het geval van Mohammed. Bousema is niet op de hoogte van het bestaan van de Somaliër. Verklaarbaar, want Mohammed was al uit zijn

HET IS AAN DE POLITIE OM UIT TE ZOEKEN WAT ER NU PRECIES GEBEURD IS

woning gezet toen Werkpro de failliete boedel overnam.

Uit de faillissementsverslagen van de curator doemt een treurig beeld op: curator Mirko Arts van kantoor Li noteert: 'Er is sprake van zeer gebrekkig ondernemerschap en onbehoorlijk bestuur'. Er zijn nooit jaarrekeningen gedeponeerd, en zowel het UWV, de Belastingdienst als meerdere verhuurders hebben nog altijd geld van Met en Voor tegoed; geld dat er niet is. Bestuurder Jaap Blok zou intussen, zo staat in het verslag van de curator, 'de afgelopen tijd als zeilinstuurder op de Wadden- en Noordzee aan zichzelf hebben gewerkt'.

TOEZICHT

De vraag is hoe de overheden toezicht hebben gehouden op het bedrijf dat van 2012 tot begin 2017 met miljoenen aan zorggeld in de weer was. Wie controleerde of Blok over papieren beschikte? En of hij er een fatsoenlijke administratie op nahield? Kennelijk niemand. Al in 2014 werd de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering van Blok wegens wanbetaling geroyeerd. Er gingen geen alarmbellen af.

De gemeente, die vanaf 2015 verantwoordelijk is voor de zorg, zegt dat er geen enkele relatie met het bedrijf bestond. 'Zij zijn nooit een gecontracteerde zorgaanbieder van de gemeente geweest', zo horen we op het stadhuis, en er ging dus ook geen geld van de gemeente naar Met en Voor.

Later duikt een afrekening van de uitkering van Mohammed op waaruit blijkt dat in januari 2017 een bedrag van 325 euro rechtstreeks door de gemeente van zijn uitkering werd overgemaakt op de bankrekening van Met en Voor onder de noemer doorbetaling huur Met en Voor december 2016. Jaap Blok had kennelijk aan Mohammed, en waarschijnlijk ook aan andere cliënten gevraagd om een machtiging te tekenen teneinde een deel van de uitkering op de bankrekening van Met en Voor te laten zetten. Maar of Blok dat geld ook daadwerkelijk aanwendde om de huursommen te betalen werd niet gecontroleerd: de uitkeringsgerechtigde mag zelf over z'n geld beschikken.

Wat Blok met het geld deed dat hij via de uitkeringen kreeg

is dus onduidelijk, want zoals de curator al stelde is er sprake van een zeer gebrekkige administratie.

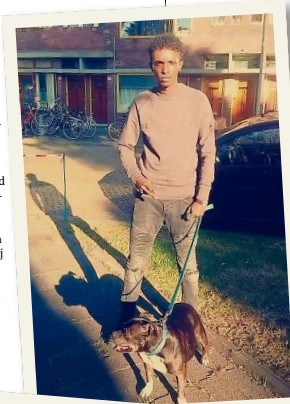
Sinds het afgelopen najaar ontfermt maatschappelijk werkster Nina Kamiller van stichting Het Kopland zich over Mohammed. Ook Het Kopland is een organisatie die kwetsbare mensen helpt met huisvesting en begeleiding.

Op kantoor laat Mohammed foto's en filmpjes zien van Matti. De hond loopt over het trottoir en komt bij de weg. 'Stop', roept Mohammed, en Matti houdt halt. 'Zie je hoe goed hij luistert?' zegt Mohammed. Hij was altijd samen met de hond, de laatste tijd vaak in het Groninger Noorderplantsoen. Maar de hond is weg. Hij wil hem graag terug maar daarvoor is hij volgens de instanties niet stabiel genoeg.

Samen met Nina Kamiller heeft Mohammed – beter laat dan nooit – inmiddels aangifte gedaan wegens de ontruiming en het wegmeppen van zijn spullen. Aangifte zou wel tegen Jaap Blok als tegen de verhuurder. Het is aan de politie om uit te zoeken wat er nu precies gebeurd is en wie wat te verwijten valt.

Mohammed zelf kan weer een beetje vooruitkijken nu hij sinds enkele dagen eindelijk een woning voor zichzelf heeft. Er moet gevraagd worden hoe het nu gaat. Mohammed zelf kan weer een beetje vooruitkijken nu hij sinds enkele dagen eindelijk een woning voor zichzelf heeft. Er moet gevraagd worden hoe het nu gaat. Mohammed zelf kan weer een beetje vooruitkijken nu hij sinds enkele dagen eindelijk een woning voor zichzelf heeft. Er moet gevraagd worden hoe het nu gaat.

Mohammed heeft vrijwilligerswerk gevonden: een paar dagdelen per week is hij huisschilder. Nu Matti terug, dat zou het mooiste zijn.

Mohammed met zijn hond Matti.